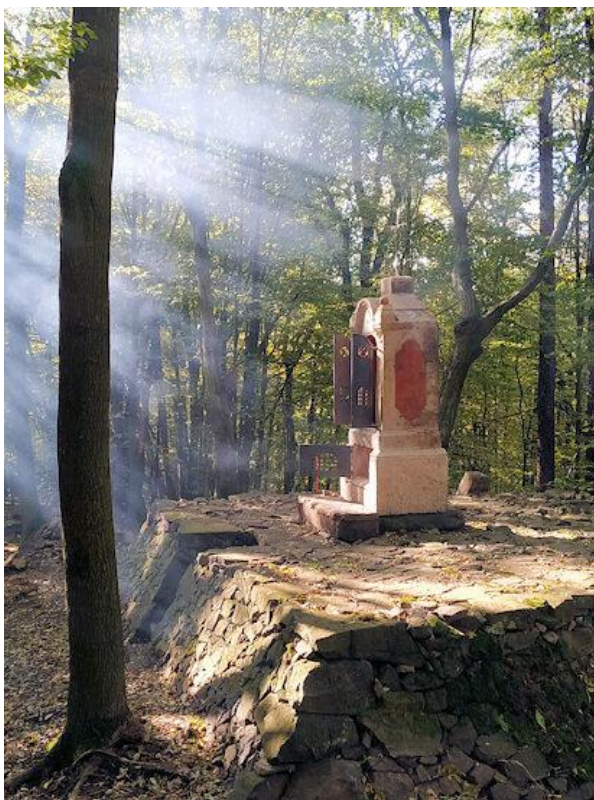

Spolek Drobné památky severních Čech

ALMANACH

2014 - 2020

Česká Lípa březen 2021

Obsah

Úvodní slovo.....	2
O spolku.....	3
Opravy drobných památek.....	4
Ze života spolku - přehled pořádaných akcí.....	27
Informace z vybraných akcí spolku.....	29

Úvodní slovo

Poslední almanach byl vydán naším spolkem v roce 2014 a opět uteklo dost času na to, abychom mohli zhodnotit uplynulých 7 let. Počet opravených památek stále stoupá a tím samozřejmě ubývá i těch památek, které potřebují nutnou záchranu před úplným zánikem, nebo alespoň odborný zásah tak, aby se zastavilo jejich chátrání. Činnost spolku už není tak rozsáhlá, jako před lety, kdy jsme ročně opravovali desítky drobných památek a starali se o obnovu hned několika velkých kostelů. Přesto si myslím, že naše činnost je stále prospěšná a důležitá.

Miroslav Pröller
předseda spolku Drobné památky severních Čech

Obrázek na titulní stránce: Jägerbauerovo zastavení v Martiněvsi u Děčína.

O spolku

Orgány spolku

výkonná rada:

předseda:	Miroslav Pröller
místopředseda:	Mgr. Michal Panáček
hospodář spolku:	Mgr. Jiří Kühn, Ph.D.

kontrolní komise:

předseda:	Patrik Mataj
členové:	Mgr. Jiří Stránský, Petra Pröllerová

Členové spolku

Jitka Belekaničová - Chomutov

Miroslav Hanzlík - Doksy

Bc. Dana Hanzlíková - Doksy

Mgr. Petr Haupt - Česká Lípa

Marie Hornychová - Skalice u Č.L.

PhDr. Miroslav Hudec - Česká Lípa

Mgr. Ludmila Hůrková - Klecany

Mgr. Ondřej Chour – Brandýs n. L.

Michaela Komersová - Česká Lípa

PhDr. Jana Kotalíková – Praha

Ondřej Kotouč – Ústí nad Labem

Ing. Vojtěch Král - Okna

Mgr. Jiří Kühn Ph.D. - Česká Lípa

Ing. Robert Landa - Praha

Patrik Mataj - Jablonec nad Nisou

Mgr. Michal Panáček - Česká Lípa

Miroslav Pröller - Česká Lípa

Petra Pröllerová - Česká Lípa

Jiří Rosol - Praha

Vilemína Řežábková - Doksy

Mgr. Karel Simon – Mladá Boleslav

Mgr. Jiří Stránský – Cvikov

Ondřej Suchánek - Chlum

RNDr. Zdeněk Suchánek - Praha

Jiřina Tichá - Nový Bor

RNDr. Tomáš Tichý - Nový Bor

Opravy drobných památek

V letech 2014 až 2020 byla dokončena oprava těchto drobných památek:

Bukovany - kříž U Sedmi trpaslíků
Císařský u Šluknova - kaple pod Partyzánským vrchem
Česká Lípa - kříž u staré cihelny
Fojtovice u Krupky - Goldammerův kříž
Horní Kamenice - kříž pod Zámeckým vrchem
Horní Světlá - socha sv. Jana Nepomuckého pod Bouřným
Kunratice u Cvikova - Skalní výklenek u silnice do Mařeniček
Martiněves u Děčína - Jägerbauerovo zastavení
Obora - kaplička na návsi
Rozhled - Třípanský sloup
Skalice u České Lípy - kříž jižně od hřbitova
Skalice u České Lípy - kříž u domu č.p. 200
Skalice u České Lípy - kříž ve Svobodné Vsi
Skalice u České Lípy - sloup sv. Antonína Paduánského
Stvolínky - kříž u bývalého hřbitova v Tanečku
Stvolínky - kříž u silnice do Zahrádek
Tisá - Kříž "Eiländerkreuz" v Ostrově u Tisé
Žďár - kříž u silnice do Kruhu

Bukovany - kříž U Sedmi trpaslíků

Kříž stojí na levé straně silnice z Pihelu do Sloupu necelých 100 m před hostincem U Sedmi trpaslíků.

Na kamenném fundamentu stojí dvojstupňový pískovcový podstavec, na jehož spodní části je vpředu vystouplá plocha s rytým nápisem: ERRICHTET VON DER ? MARIA ?? AUS ? IM JAHRE 1839. Sokl má na přední straně niku, po jejíchž stranách jsou svislé vystouplé pásy s paticí a hlavicí. Na soklu je římsovitá hlavice, která se směrem vzhůru zužuje. Do hlavice je osazena patka původního litinového kříže, na kterou je připevněn nový kovaný kříž s doplněným korpusem Krista, pocházejícím z jiného kříže.

Kříž u sedmi trpaslíků u Bukovan.

Oprava kříže, 2014:

Před opravou byl podstavec zanesen zeminou, povrch pískovce byl poškozen a litinový kříž byl ulomen. Během opravy byla doplněna nová horní část kovového kříže s korpusem Krista, byla opravena drobná poškození pískovcových částí památky, odkopána zemina od paty podstavce a okolí upraveno.

Opravu provedl člen spolku Vojtěch Král z Oken u Doks, finanční prostředky poskytly Lesy ČR.

Oprava kříže, 2015:

Na jaře roku 2015 byl na soklu kříže osazen obrázek "Útěk sv. Rodiny do Egypta" od Vojtěcha Krále z Oken u Doks.

Císařský u Šluknova - kaple pod Partyzánským vrchem

Kaplička stojí na louce mezi horní částí osady Císařský a Partyzánským vrchem na parcele 1337/1.

Kaplička je vyzděná z pískovce a místního čediče. Na přední straně je vstup s pískovcovým portálem a ve štítě nad ním je nika. Vzadu je stavba půlkruhově ukončená. Na dřevěném krovu s latěmi je položena imitace břidlicových střešních tašek. Vnější omítka je hrubozrnná s hladkými svislými a vodorovnými rámy. Kolem kapličky je vysázeno 5 mladých lip a před kapličkou je nová kamenná lavička.

Historie:

Kaple "Botzen Kapelle" byla postavena na polní cestě "Botzensteig", vedoucí z Císařského po úpatí Partyzánského vrchu do Velkého Šenova. Roku 1796 ji nechal vystavět sedlák Josef Mautsch z domu č.p. 164. Ke kapli se váže pověst o zázračném uzdravení dítěte z oční nemoci.

Kaple pod Partyzánským vrchem v Císařském u Šluknova.

Oprava kapličky, říjen-listopad 2014:

Před opravou z kapličky zbývaly už jen zhroucené obvodové zdi. K opravě byl použit původní materiál ze zničených částí stavby včetně pískovcového portálu. Obvodové zdi se štítem byly dozděny a celá kaplička byla zevnějšku i zevnitř omítnuta, nahoře byl osazen nový dřevěný krov s latěmi a střešní krytinou, imitující břidlicové tašky.

Obnovu stavby realizoval člen spolku ing. Vojtěch Král z Oken u Doks, Město Šluknov zde nechalo vysadit pět mladých lip a osadit kamennou lavici k posezení.

Finanční prostředky na obnovu věnovala Nadace VIA (prostřednictvím grantu, který získal spolek Drobné památky severních Čech) a významnou částkou se na obnově podílelo také Město Šluknov.

Požehnání kapličky

Obnovená kaplička byla slavnostně požehnána 23. května 2015.

Požehnání kaple pod Partyzánským vrchem v Císařském u Šluknova.

Česká Lípa - kříž u staré cihelny

Kříž stojí na pravé straně silnice do Horní Libchavy asi 100 m za sklady pohonných hmot u odbočky polní cesty, vedoucí dříve do Manušic.

Původně šlo o kovový kříž s kamenným podstavcem, stojící na prostém fundamentu z pískovcových štuků. Podstavec obdélného půdorysu byl členěn na patku, dřík a hlavici. Širší patka byla dvoustupňová, horní třetina byla mírně užší. Na čelní ploše spodního stupně byl v obdélném rytém poli vysekán nápis "*Errichtet ehre Gottes von Josef Wünsch Bauer in Niederliebich*". Horní stupeň velkým oblounem přecházel v užší hranolový dřík vrcholící hmotnou římsovou hlavici se čtyřstupňovým hranolovým nástavcem. Čelní plocha dříku byla po stranách rámována dvěma plochými a úzkými pilastry s drobnými toskánskými patkami a hlavicemi. Mezi nimi byla ve spodní části oblá nika s římsovým konzolovým parapetem ukončená drobnou konchou a nad ní obdélné vystouplé nápisové pole s vysekaným nápisem "*Vater in deine Hande ??? ich meinem Geis*". Hlavici tvořila výrazná několikrát odstupňovaná římsa, zdobená vejcovcem podloženým perlovcem a ukončená simovým profilem. Na ní byl trojstupňový nástavec. Kříž chyběl. Všechny kamenné části byly pískovcové. Po pravé straně památky rostla dříve lípa, nějaký čas po krádeži byla ale poražena.

Dnes je zde umístěn kovaný kříž s kamenným podstavcem, stojící na prostém betonovém fundamentu. Podstavec čtvercového půdorysu je členěn na patku, dřík a hlavici. Širší patka odsazeným oblounem přechází v užší hranolový dřík

vrcholící prostou římsovou hlavicí s vysokým jehlancovým nástavcem. Čelní strana patky je segmentově vypouklá. V čelní ploše dříku je obdélné vpadlé pole, v němž je umístěn obrázek sv. Antonína. Na bocích jsou obdenná pole s tabulkami a texty "*Obnoveno městem Česká Lípa, O.S. Drobné památky severních Čech, L.P. 2007*" a "*Errichtet ehre Gottes von Josef Wunsch Bauer in Niederliebich*". Hlavici tvoří římsová krycí deska se spodním výžlabkem. Do vysokého dvoustupňového jehlancového nástavce profilovaného dvěma táhlými výžlabky ukončenými vždy deskou je zasazen novodobý jednoduchý kovaný kříž se zahnutými konci ramen, volutovou ozdobou v místě uchycení a zadní opěrkou. Všechny kamenné části jsou pískovcové s okrovým nátěrem.

Kříž u staré cihelny v České Lípě.

Historie:

Původní kamenný podstavec bez kříže stál na místě ještě v roce 1983, ale na počátku 90. let 20. století již byly sokl i hlavice povaleny. V roce 1997 byly všechny kamenné části odcizeny a na místě zůstal pouze kamenný fundament v zemi. V roce 2009 byl kříž při autohavárii poškozen a při následné opravě byla celá památka posunuta asi o 15 m směrem k Horní Libchavě. Ani to ale nepomohlo a při další autohavárii 7. června 2015 byl kříž znovu zničen.

Obnova kříže, říjen 2007:

Nový kříž s kamenným soklem vytvořil člen spolku Martin Mikolášek ze Svoru, finanční prostředky poskytl Městský úřad v České Lípě.

Oprava obrázku, říjen 2014:

V roce 2009 byl kříž poškozen při autohavárii a Martin Micolášek proto namaloval nový obrázek, který v roce 2013 praskl. V říjnu 2014 jej opravil člen našeho spolku Patrik Mataj.

Obrázek na kříži u staré cihelny v České Lípě.

Fojtovice u Krupky - Goldammerův kříž

Kříž stojí asi 1 km jihovýchodně od Fojtovic při cestě z Habartic na Komáří hůrku.

Na kamenném základě stojí mírně se zužující čtverhranný kamenný dřík, na jehož vrcholu je nízká hlavice s litinovým křížem.

Historie:

Kříž byl postaven údajně někdy po roce 1785 Franzem Eichlerem z Fojtovic č.34. Zničen byl někdy po roce 1945.

Podrobněji o historii kříže - Ondřej Kotouč:

Kříž lze z jistotou doložit v r. 1829. Název odkazuje na příjímí rodiny Eichlerů - Goltammer („Strnad“). Podle pověsti byl kříž zmíněnou rodinou vystaven v souvislosti s téměř tragickou událostí, při níž jednoho z Goldammerů překvapila při procházce po pláních mlha, v níž se ztratil. Blížící se noc činila jeho vyhlídky ještě beznadějnějšími. V život ohrožující situaci si prý vzpomněl, jak si třeba v podobné chvíli počínat a začal chodit ve zvětšujících se kruzích, přičemž po několika hodinách tak opět šťastně dorazil do vsi.

Historický obrázek kříže u Fojtovic u Krupky.

Oprava kříže, září 2015:

Před obnovou se z památky dochovalo jen značně poničené torzo kamenného dříku.

Na místě památky byla postavena kopie původního kříže. Nový podstavec byl vysekán z pískovce a na jeho vrcholu byl osazen nový litinový kříž. Opravu památky inicioval Ondřej Kotouč, samotnou obnovu provedly Lesy ČR s.p.

Goldammerův kříž u Fojtovic u Krupky.

Horní Kamenice – kříž pod Zámeckým vrchem

Památka stojí mezi stromy u cesty, vedoucí z města na Zámecký vrch, asi 350 m nad železniční tratí.

Na nízkém pískovcovém podstavci stojí hranolový sokl se zdobenou hlavicí, do níž je zapuštěn litinový kříž s korpusem Krista, nápisovou destičkou a lucernou. Na čelní stěně soklu je mělce zahloubené obdélné pole s nápisem: "Ich bin der Weg, die Wahrheit und das Leben."

Oprava kříže, jaro 2020:

Z původní památky se zachoval poškozený sokl a hlavička, které byly v rámci opravy opraveny. Nízký pískovcový podstavec byl nově vytesán z pískovce. Do hlavičky byl osazen repasovaný litinový kříž s novou lucernou.

Obnovu památky provedl kameník p. Pokorný z Děčína, finanční prostředky na ni poskytla Nadace Občanského fóra a Město Česká Kamenice.

Kříž pod Zámeckým vrchem nad Horní Kamenicí.

Posvěcení kříže

Obnovený kříž byl posvěcen v sobotu 20. června 2020. Svěcení provedl Jáhen Jan Hedvík z českokamenického Děkanství.

Posvěcení kříže pod Zámeckým vrchem.

Horní Světlá - socha sv. Jana Nepomuckého pod Bouřným

Socha stojí u silnice z Nové Hutě do Horní Světlé na rozcestí pod Bouřným poblíž mostku přes Hamerský potok.

Podstavec se skládá z pískovcového fundamentu, soklu, na jehož přední straně je rytý nápis "ERRICHTET IM JAHRE 1846 VON JOSEPH WALTER OBERFÖSTER", a hlavice. Na podstavci stojí socha sv. Jana Nepomuckého v podživotní velikosti.

Historie:

Na podstavci stála ještě po 2. světové válce malá soška sv. Jana Nepomuckého, která snad byla původně umístěna na nedalekém mostku přes Hamerský potok. Někdy v 60. letech 20. století socha zmizela a podstavec byl povalen a zasypan hlínou. Až v roce 1995 byl podstavec varnsdorfskými turisty znovu vztyčen a roku 1996 na něm byla z iniciativy Nataši a Karla Steinových osazena nová socha sv. Jana, zhotovená z umělého pískovce akademickými sochaři Ladislavem Šobrem a Václavem Snížkem z Říčan u Prahy. Bohužel zde ale vydržela jen do května 2001, kdy byla odcizena, a řadu let tu pak stál jen prázdný sokl. Dne 19. června 2015 tu byla požeňná nová socha sv. Jana Nepomuckého.

Socha sv. Jana Nepomuckého pod Bouřným.

Oprava sochy, červen 2015:

Novou sochu sv. Jana Nepomuckého vyrobil z umělého pískovce restaurátor Jan Fedorčák z České Lípy, který také opravil podstavec a obnovil na něm zašlý nápis. Poblíž sochy byla také instalována malá informační tabulka s její historií.

Obnovu inicioval náš spolek a finančně ji zajistily Lesy ČR.

Požehnání sochy sv. Jana Nepomuckého pod Bouřným.

Požehnání sochy

Nová socha sv. Jana Nepomuckého byla 19. června 2015 slavnostně požehnána cvikovským farářem p. Repkou za přítomnosti několika desítek příchozích, starostky Mařenic, představitelů Lesů ČR i ministerstva zemědělství.

Kunratice u Cvikova - skalní výklenek u silnice do Mařeniček

Výklenek je vytesaný do pískovcové skalní stěny po levé straně silnice směřující z obce do Mařeniček.

Skalní výklenek s keramickou plastikou Madony je krytý dřevěnou stříškou se dvěma sloupky.

Oprava výklenku, říjen 2016:

V průběhu října 2016 byla kunratickým truhlářem p. Klodnerem vyrobena dřevěná stříška, osazená do původních kapes, vytesaných v pískovcové skále. Člen spolku Jiří Chotívka z Kunratic do výklenku umístil keramickou plastiku Madony. Očištění výklenku a okolní skály zajistila Obec Kunratice u Cvikova. Finanční prostředky na obnovu výklenku věnoval majitel pozemku Lesy ČR s.p.

Skalní výklenek u silnice z Kunratic u Cvikova do Mařeniček.

Martiněves u Děčína - Jägerbauerovo zastavení

Kaplička stojí na kamenné mohyle u staré lesní cesty z Martiněvsi do Krásného Studence, asi 1 km jihovýchodně od Martiněvsi.

Jägerbauerovo zastavení nad Martiněvsí u Děčína.

Karel Stein o ní napsal pěkný článek do Děčínských vlastivědných zpráv 1/2019:

Pozoruhodná, ale rozvalená mohyla nad Martiněvsí, na jejímž vrchu stávala kaple, se nachází v nepřehledném terénu mimo hlavní cesty. Po staletí do těchto míst k okraji lesa snášeli lidé z polí vysbírané kameny, aby své pozemky zúrodnili. Vznikly tak desítky metrů dlouhé, umně naskládané kamenné zdi. Na úbočí mezi Kloboukem (502 m) a Lotarovým vrchem (510 m) se někdo rozhodl, že místo monotónních zdí vyskládá na lesním okraji kameny do úhledné mohyly a na jejím vrcholu osadí kapli. Jenže z obdělávaných polí se časem staly louky a později pastviny, o které se již nikdo nestaral. Začaly pustnout a postupně zarůstat lesem. Mohyla je dnes proto obklopená lesem a budí dojem tajuplného kultovního místa, na jehož horní plošinu vedou ze dvou stran schodiště. Je obdivuhodné, kolik úsilí stálo snesení a vyrovnaní čedičových kamenů do pravidelné mohyly o půdorysu 9 x 9 m a vztyčení pískovcové kaple na jejím vrcholu. Lze také žasnout nad nesmyslným a jistě pracným rozvrácením mohyly po roce 1945 a stržením kaple, která se roztrhla na kusy. Pod kaplí pak někdo vykopal jámu, zřejmě v bláhové naději, že zde nalezne poklad.

Podle místní tradice byla kaple postavena na paměť Francouzů, tábořících zde v roce 1813. Vlastivědec Josef Rotter uvádí jiné tři primitivní pověsti, vážící se k onomu místu a chtějící vysvětlit příčinu postavení mohyly. Jejich věrohodnost ovšem sám zpochybňuje. Jedna z pověstí vypráví o sedláku Jägerovi, kterého zde uvláčelo k smrti volské sprežení. Dle jiné pověsti tu stávala myslivna, ve které uhořeli myslivečtí mládenci; pomstili se jim takto pytláci za smrt zastřeleného druhá. Třetí pověst praví, že lesní kaple byla postavena na místě bývalého morového hřbitova.

Přesnější okolnosti vzniku tohoto pietního místa se dnes už stěží podaří objasnit. Místní obyvatelé nazývali mohylu s kaplí „Jägerbauers Station“, tedy volně česky „Zastavení sedláka Jägera“; dá se proto s jistotou říci, že jméno mu bylo dáno podle sedláka Jägera (Jägerbauer), jehož stavení (zbořené po 2. světové válce) leželo sotva jeden kilometr odsud.

Jedinečným dokladem existence drobné památky k roku 1836 je soupis sakrálních památek jílovské farnosti. Uvádí se v něm, že „kaple leží na tak opuštěném místě, že se poustevně podobá a nachází se na selském pozemku v lese přínáležejícím k Martiněvsi. Je výklenková a opatřena zelenou mříží. Kapli zdobí dva obrazy – Ježíš na Hoře olivetské a Ecce homo.“ Potomci sedláka Jägera, kteří by se o mohylu mohli starat, zde již dnes nežijí. Základy mohyly však přežily a paměť místa přetrvává díky nadšencům, kteří se v letech 2018 – 2019 pustili do opravy. Pískovcovou kapli pro mohylu restaurovali ve své dílně společnými silami otec a syn Jan a Robert Pokorní. Poté ji 2. července 2019 nákladním automobilem Praga V3S na místo dopravil a autojeřábem vyzdvihl na mohylu pan Stanislav Urban. Čedičové kameny z rozvalené pyramidy postupně vrátili na své místo dobrovolníci za pomoci Klubu českých turistů. Finanční prostředky kromě Města Jílové poskytl spolek Drobné památky severních Čech z České Lípy a Nadace Občanského fóra z Prahy. Za obstarání financí patří poděkování paní Jiřině Bischoffiové z Místní akční skupiny Labské skály a panu Miroslavu Pröllerovi z České Lípy. Brigádnické práce řídil pan Petr Zámeš z Podmokel.

Brigáda na opravě kamenné mohyly pod kapličkou, 20. října 2018:

V sobotu 20. října se sešlo 25 místních i přespolních dobrovolníků, včetně dvou členů našeho spolku, na brigádě mezi Martiněvsí a Krásným Studencem, aby pokračovali v opravě mohyly Jägerbauerova kříže. Bylo vyčištěno okolí a postupně je opravována vrchní rozvalená část kamenné mohyly. Na jaře byly kamenné části podstavce odvezeny do Děčína ke kameníkovi p. Pokornému, který vysekal z pískovce nový podstavec a koule hlavice. Byla také vyrobena kopie kovaného kříže. V roce 2018 přispělo na opravu Město Jílové částkou 40.000 Kč, Nadace OF částkou 20.000 Kč a náš spolek částkou 22.280 Kč. Zbývalo sehnat ještě cca 100.000 Kč na dokončení opravy c následujícím roce.

Brigáda na Jägerbauerově zastavení nad Martiněvsi u Děčína.

Dokončení obnovy Jägerbauerova zastavení, 2. července 2019:

Brigáda na Jägerbauerově zastavení nad Martiněvsi u Děčína.

Požehnání Jägerbauerova zastavení

Obnovené Jägerbauerovo zastavení bylo slavnostně požehnáno v sobotu 12. října 2019 po 14. hodině.

Požehnání obnoveného Jägerbauerova zastavení nad Martiněvsí u Děčína.

Obora - kaplička na návsi

Kaplička stojí v jižní části návsi u autobusové zastávky.

Oprava kapličky, podzim 2018:

Opravu kapličky provedl člen spolku ing. Vojtěch Král, finanční prostředky poskytl Městský úřad Doksy.

Kaplička na návsi v Oboře u Doks.

Rozhled - Třípanský sloup

Sloup stojí u turistické cesty, vedoucí z nádraží Jedlová na Novou Huť, na lesním rozcestí na jihozápadním svahu Konopáče.

Na čtvercovém pískovcovém fundamentu s vytesanou kamenickou značkou byl nízký podstavec ve tvaru trojlistu, na němž stálo asi 2 m vysoké torzo trojbokého sloupu s konkávně prohnutými stěnami a zaoblenými hranami. Sloup byl vytesán z tvrdého milštejského křemence, ale v horní části byl rozlomen na dvě části, které byly později spojeny. Na chybějícím vrcholu byly kdysi zřejmě vytesané erby majitelů všech tří sousedících panství.

Historie:

Třípanský sloup vyznačoval hranici Tolštejského, Zákupského a Českokamenického panství. Vyobrazen je již na mapě z roku 1745 a postaven byl údajně 29. července 1705 na místě staršího tzv. Červeného sloupu.

Třípanský sloup byl opravován v roce 1927, kdy mu již chyběla hlavice s erby. Na podzim roku 1999 ale torzo sloupu někdo ukradl a na místě po něm zůstal jen plochý čtvercový fundament. V červenci 2016 byla na původní fundament osazena zmenšená kopie sloupu.

Třípanský sloup pod Konopáčem.

Obnova sloupu, červenec 2016:

Z iniciativy Karla Steina z Děčína a našeho spolku proběhlo s majiteli pozemku Lesy ČR s.p. z Liberce úspěšné jednání o obnově sloupu. Nový sloup

včetně erbů vytesal z pískovce kameník p. Pokorný z Děčína. Jedná se o zmenšenou kopii původního sloupu, opatřenou erby, vytvořenými podle návrhu odborníka na heraldiku.

Skalice u České Lípy - kříž jižně od hřbitova

Kříž stojí na křižovatce ulic asi 50 m jižně od hřbitova.

Oprava kříže, jaro 2018:

Opravu kříže realizoval náš spolek ve spolupráci s obcí Skalice u České Lípy. Finanční prostředky poskytla obec a Krajský úřad Libereckého kraje. Restaurování provedl kameník Robert Pokorný z Děčína.

Kříž jižně od hřbitova ve Skalici u České Lípy.

Skalice u České Lípy - kříž u domu č.p. 200

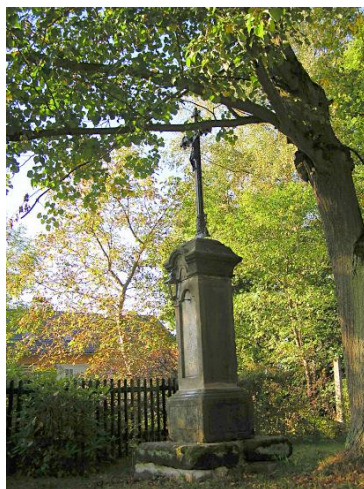
Kříž stojí před domem č.p. 200 v boční ulici vlevo od silnice do Nového Boru, asi 100 m před křižovatkou s hlavní silnicí I/9.

Památka se skládá z pískovcového podstavce a soklu, do něhož je na přední straně zasazena kovová lampička, a z římsovité hlavice s litinovým křížem.

Oprava kříže, 2014:

Před opravou byl celý kříž nakloněn působením kořenů sousedního stromu. Pískovcový podstavec byl poškozen, kovová lampička chyběla a původní litinový kříž byl ulomen.

Během opravy byl kříž vyrovnán, na sokl byla umístěna nová kovová lampička a do hlavice byl osazen litinový kříž, který spolu s lampičkou daroval p. Aleš Kunca z Okrouhlé. Opravu provedl člen spolku Kamil Ešner z České Lípy.

Kříž u domu č.p. 200 ve Skalici u České Lípy.

Kříž ve Svobodné Vsi.

Skalice u České Lípy - kříž ve Svobodné Vsi

Kříž stojí po levé straně silničky v dolní části Svobodné Vsi asi 700 m od železničního mostu ve Skalici.

Oprava kříže, jaro 2018:

Opravu kříže realizoval náš spolek ve spolupráci s obcí Skalice u České Lípy. Finanční prostředky poskytla obec a Krajský úřad Libereckého kraje. Restaurování provedl kameník Robert Pokorný z Děčína.

Skalice u České Lípy - sloup sv. Antonína Paduánského

Sloup stojí u staré polní cesty, vedoucí ze střední části Skalice východně pod Skalickým vrchem do zaniklé osady U Beránka a do Častolovic.

Historie:

Sloup byl údajně postaven kolem roku 1772 obchodníkem Johannem Antonem Schneiderem, který tu byl podle pověsti přepaden lupiči, ale po prosbě ke sv. Antonínovi byl zachráněn.

Oprava sloupu, 2019:

Byl opraven rozvalený fundament, provedena oprava a retuš poškozených pískovcových částí, osazena nová ručně sekaná pískovcová socha sv. Antonína a do výklenků v hlavičce byly vsazeny na plechu malované obrázky. Finančně opravu podpořil Liberecký kraj a obec Skalice u Č.Lípy. Opravu provedlo kamenictví Pokorný z Děčína.

Sloup sv. Antonína Paduánského u Skalice u České Lípy.

Stvolínky - kříž u bývalého hřbitova v Tanečku

Kříž stojí asi 450 m jihozápadně od Tanečku za bývalým hřbitovem vpravo od silnice na Rané.

Oprava kříže, léto 2016:

Kříž měl před opravou poškozený kamenný podstavec, fundament byl zanesený hlínou a litinový kříž byl zlomený.

V průběhu restaurování byla odkopána hlína od pískovcového fundamentu, všechny pískovcové části památky byly opraveny a na vrcholu byl doplněn nový litinový kříž.

Finanční prostředky na restaurování získala Obec Stvolínky z dotace Ministerstva zemědělství ČR a část prostředků darovala obec. Kříž restaurovala p. Eva Míčková z Litoměřic.

Kříž u bývalého hřbitova u Tanečku.

Stvolínky - kříž u silnice do Zahrádek

Kříž stojí asi 100 m za obcí na levé straně hlavní silnice do Zahrádek.

Oprava kříže, léto 2016:

Kříž měl před opravou poškozený kamenný podstavec, chyběl kříž a fundament byl zanesený hlínou.

Během opravy byl odkopán a očištěn základ, opraven kamenný podstavec i všechny pískovcové části a nakonec byl doplněn nový kamenný kříž.

Finanční prostředky na restaurování získala Obec Stvolínky z dotace Ministerstva zemědělství ČR a část prostředků darovala obec. Kříž restaurovala pí. Eva Míčková z Litoměřic.

Kříž u silnice ze Stvolínek do Zahrádek.

Tisá - kříž "Eiländerkreuz" v Ostrově u Tisé

14. června 218 byl opraven kříž "Eiländerkreuz" v Ostrově u Tisé. Náš spolek inicioval opravu kříže, kterou provedl děčínský kameník Robert Pokorný a zaplatily ji Lesy ČR, na jejichž pozemku památka stojí.

Kříž Eiländerkreuz v Ostrově u Tisé.

Žďár - kříž u silnice do Kruhu

Kříž stojí jihozápadně od Žďáru na křižovatce u silnice do Kruhu.

Oprava kříže, prosinec 2016:

Na zničený kříž jsme byli upozorněni v roce 2013 paní Břečkovou ze Žďáru, která kontaktovala náš spolek s tím, že na křižovatce před Žďárem je základ po pískovcovém soklu kříže, jehož část je uložena ve vsi. Z původní památky se tedy dochoval pouze pískovcový základ a sokl. Chyběl podstavec, hlavice a původní kříž. V roce 2016 se našemu spolku podařilo získat na opravu tohoto kříže grant Nadace VIA.

Na místě památky byl vyrovnán původní fundament, dochovaný pískovcový sokl byl opraven a z pískovce byl vytesán nový podstavec a hlavice, do níž byl osazen nový kovový kříž s litinovým korpusem Krista. Dne 8. 12. 2016 byly všechny části památky na místě sestaveny a do horního výklenku soklu byl osazen malovaný obrázek sv. Martina.

Oprava kříže byla zaplacená z grantu Nadace VIA a část finančních prostředků věnovalo Město Doksy. Opravu provedl ing. Vojtěch Král z Oken.

Kříž u silnice ze Žďáru do Kruhu.

Požehnání kříže

V sobotu 3. 6. 2017 byl kříž po bohoslužbě v kapli ve Žďáru požehnan farářem P. Kamilem Škodou. Požehnání kříže se zúčastnilo kolem 40 účastníků.

Požehnání kříže u silnice ze Žďáru do Kruhu.

Ze života spolku - přehled pořádaných akcí

Rok 2014

- 12.4. - brigáda v kostele sv. Jakuba v Bořejově
- 13.4. - bohoslužba Květné neděle v kostele sv. Jakuba v Bořejově
- 24.6. - výstup na Sedlo u Úštěku
- 14.9. - koncert Komorního orchestru Dvořákova kraje v Bořejově
- 23.12. - setkání u betlémského světla v kostele sv. Jakuba v Bořejově

Rok 2015

- 29.3. - bohoslužba Květné neděle v kostele sv. Jakuba v Bořejově
- 23.5. - požehnání obnovené Mariánské kapličky v Císařském u Šluknova.
- 19.6. - požehnání sochy sv. Jana Nepomuckého na rozcestí U Jana pod Bouřným.
- 24.6. - výstup na Sedlo u Úštěku
- 25.7. - odhalení obnoveného dřevěného kříže u kostela sv. Jakuba v Bořejově
- 8.8. - údržba starého židovského hřbitova v České Lípě
- 16.8. - brigáda u kaple sv. Valentina v Novém Šidlově
- 13.9. - koncert Komorního orchestru Dvořákova kraje v Bořejově
- 3.11. - znovuvysvěcení obnovené kaple sv. Eustacha v Borečku u Mimoně
- 28.11. - Adventní nešpory při svíčkách v kostele sv. Jakuba v Bořejově
- 23.12. - setkání u betlémského světla v kostele sv. Jakuba v Bořejově

Rok 2016

- 12. a 19.3.- pobožnosti Křížové cesty v kostele sv. Jakuba v Bořejově
- 20.3. - bohoslužba Květné neděle v kostele sv. Jakuba v Bořejově
- 21.5. - úklid starého židovského hřbitova v České Lípě
- 22.5. - sekání trávy kolem kaple sv. Valentina v Novém Šidlově u Zákup
- 24.6. - výstup na Sedlo u Úštěku
- 24.7. - poutní bohoslužba k svátku sv. Jakuba v kostele sv. Jakuba v Bořejově
- 11.9. - koncert Komorního orchestru Dvořákova kraje v kostele sv. Jakuba v Bořejově
- 24.9. - koncert k slavnostnímu zakončení projektu revitalizace kostela Nanebevzetí Panny Marie v Konojedech
- 27.11. - slavnostní otevření obnovené turistické stezky do Modlivého dolu u Svojkova
- 27.11. - brigáda u kaple sv. Valentina v Novém Šidlově

- 23.12. - Předvánoční setkání u betlémského světla v kostele sv. Jakuba v Bořejově

Rok 2017

- 9.4. - bohoslužba Květné neděle v kostele sv. Jakuba v Bořejově
7.5. - byl posvěcen zrestaurovaný kříž v osadě Týn.
21.5. - sekání trávy na starém židovském hřbitově v České Lípě
21.5. - sekání trávy kolem kaple sv. Valentina v Novém Šidlově u Zákup
3.6. - požehnání obnoveného kříže ve Žďáru u Doks
24.6. - výstup na Sedlo u Úštěku
17.9. - koncert Komorního orchestru Dvořákova kraje v Bořejově
29.11. - převzetí dotace na opravu kříže od Nadace Občanského fóra
23.12. - setkání u betlémského světla v kostele sv. Jakuba v Bořejově

Rok 2018

- 25.3. - bohoslužba Květné neděle v kostele sv. Jakuba v Bořejově
9.9. - koncert Komorního orchestru Dvořákova kraje v Bořejově
20.10. - brigáda na opravě kamenné mohyly Jägerbauerova kříže u Jílového
21.11. - převzetí dotace na opravu Jägerbauerova kříže od Nadace Občanského fóra
23.12. - setkání u betlémského světla v kostele sv. Jakuba v Bořejově

Rok 2019

- 14.4. - bohoslužba Květné neděle v kostele sv. Jakuba v Bořejově
24.6. - svatojánský výstup na Sedlo u Úštěku
18.8. - brigáda u kapličky pod tratí v Častolovicích
8.9. - koncert Komorního orchestru Dvořákova kraje v Bořejově
12.10. - slavnostní požehnání obnoveného Jägerbauerova zastavení nad Martiněvsí u Děčína
20.11. - převzetí dotace na opravu kříže pod Zámeckým vrchem u České Kamenice od Nadace Občanského fóra
23.12. - setkání u betlémského světla v kostele sv. Jakuba v Bořejově

Rok 2020

- 20.6. - vysvěcení obnoveného kříže pod Zámeckým vrchem u Horní Kamenice
24.6. - svatojánský výstup na Sedlo u Úštěku
6.9. - koncert Komorního orchestru Dvořákova kraje v Bořejově
20.11. - převzetí dotace na obnovu sochy sv. Jana Nepomuckého v Krompachu od Nadace Občanského fóra
23.12. - setkání u betlémského světla v kostele sv. Jakuba v Bořejově

Informace z vybraných akcí spolku

Květná neděle v Bořejově

První jarní akcí v kostele sv. Jakuba v Bořejově bývá obvykle bohoslužba Květné neděle, ke které se scházíme ve 14 hodin asi 2 km od Bořejova u "Žlutého kamene" na křižovatce poblíž restaurace Pod Houskou u Blatců. Ve skalním výklenku je asi od 1. poloviny 18. století umístěn velký dřevěný

kříž, který byl na podzim roku 2012 obnoven spolkem Pšovka - okrašlovacím spolkem Kokořínska. U kříže se podle počasí schází kolem 20 až 40 poutníků, kterým farář vysvětlí význam Květné neděle a požehná jim jírovce ratolesti, které si s sebou přinesou. Poté poutníci utvoří průvod, v jehož čele je nesen procesní kříž, a vydají se údolím a lesem vzhůru k bořejovskému kostelu, kde se k nim připojí další návštěvníci bohoslužby ke čtení Pašijí. Mše v kostele se účastní obvykle 30 až 50 poutníků a po jejím skončení je ještě možné pokračovat v družné zábavě před kostelem.

Výstup na Sedlo u Úštěku po stopách B. Balbína

Každoročně na svátek sv. Jana Křtitele 24. června pořádáme výstup na Sedlo nad Úštěkem po stopách Jezuity a barokního vlastivědce Bohuslava Balbína, který sem společně se svými spolubratry z Liběšic vystoupil v roce 1679, a tento výstup popsal ve své knize "Krásy a bohatství České země".

O půl osmé večer se scházíme na lesním parkovišti nad Lovečkovice, odkud pokračujeme po značené cestě na vrchol kopce. Podle počasí zde můžeme vychutnat zajímavé výhledy do kraje při západu slunce, zaposlouchat se do čtení z knížky Bohuslava Balbína a k tomu si ještě připít vínem nebo ochutnat přinesené dobroty. Při sestupu dolů za soumraku nás doprovázejí světlušky...

Koncert Komorního orchestru Dvořákova kraje v Bořejově

Mimořádným kulturním zážitkem je v bořejovském kostele sv. Jakuba koncert Komorního orchestru Dvořákova kraje z Kralup nad Vltavou pod vedením dirigenta Václava Mazáčka. Tento orchestr jezdí do našeho kraje pravidelně na podzimní soustředění, v jehož rámci také veřejně vystupuje na hradě Houska a v kostele sv. Bartoloměje v Doksech. Vystoupení v Bořejově se souborem domluvili naši přátelé ze spolku Pšovka - okrašlovacího spolku Kokořínka, a poprvé se zde konalo 5. září 2004. Orchestr interpretuje barokní i současné skladby a jeho vystoupení tu má každoročně velký úspěch. V přední části kostela se rozmístí okolo 20 hudebníků a kostelní loď zaplní posluchači, kterých bývá 50-80. Orchestr vystupuje v Bořejově zdarma a výtěžek z dobrovolného vstupného se využívá na obnovu kostela. Po koncertě bývá čas k přátelskému setkání a popovídání u malého občerstvení před kostelem.

Setkání u Betlémského světla v Bořejově

Od roku 2003 se v kostele sv. Jakuba v Bořejově konají každoroční setkání u betlémského světla. V předvečer Štědrého dne, 23. prosince, se zde o půl čtvrté scházejí nejen členové obou spolků, podílejících se na obnově kostela (Drobné památky severních Čech a Pšovka, okrašlovací spolek Kokořínska), ale také řada stálých obyvatel a chalupářů z blízkého i vzdáleného okolí.

Setkání začíná krátkou bohoslužbou, kterou slouží zdejší farář Jan Nepomuk Jiříš, zpestřenou zpěvem adventních písní, koledí, a obvykle i malým hudebním vystoupením. V posledních letech nám tak na flétnu a harmonium hrály Veronika a Kristýnka Pröllerovy nebo syn Tomáše Tichého. Tradičně zaznívají i kostelní varhany.

Předvánoční atmosféru umocňuje osvětlení kostela svíčkami s betlémským světlem, které každoročně přivázejí českolipští skauti. Po skončení bohoslužby si od nich každý může rozsvítit i své svíčky a lucerničky.

Se soumrakem zbývá čas ještě na příjemné popovídání před kostelem, spojené s ochutnávkou přineseného cukroví a svařeného vína pro zahřátí. Setkání je tradičně hojně navštěvované, v roce 2010 jsme napočítali asi

80 návštěvníků. Akce je volně přístupná a dobrovolné příspěvky se využívají na opravy kostela.

V roce 2014 si do Bořejova pro Betlémské světlo přišlo přes 100 zájemců. Toto předvánoční setkání zpestřil zpěvem koled mužský pěvecký sbor z Blatců pod vedením prof. Mazáčka a na flétny zahrály Kristýna a Veronika Pröllerovy. Krátkou bohoslužbu vedl nový farář Kamil Škoda.

Odhalení obnoveného dřevěného kříže u kostela sv. Jakuba v Bořejově

Na svátek patrona bořejovského kostela sv. Jakuba 25. července 2015 po poledni proběhlo vzpomínkové setkání na nedávno zesnulého kamaráda a faráře Jana Nepomuka Jiříště. Při té příležitosti byl u hřbitovní zdi odhalen dřevěný kříž, který je kopií původního kříže z roku 1770. Setkání uspořádali přátelé ze spolku Pšovka - okrašlovací spolek Kokořínska.

Bližší informace o kříži najdete na stránkách spolku Pšovka:
<http://www.psovka.cz/cz/realizace/krizky-a-skalni-vyklenky/kriz-na-borejove>

Údržba starého židovského hřbitova v České Lípě

Každoročně provádí spolek čištění starého židovského hřbitova v České Lípě, zejména sekání trávy a odstraňování náletů. Brigády proběhly 8. srpna 2015, 21. května 2016 a 21. května 2017

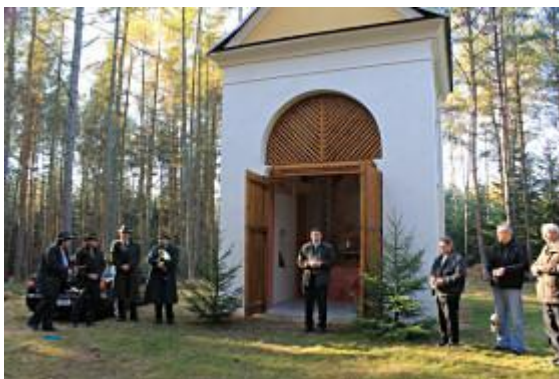
Brigády u kaple sv. Valentina v Novém Šidlově

Brigády proběhly 16.8.2015, 22.5.2016, 27.11.2016 a 21.5.2017. Pravidelně je posekána tráva a vyčištěno okolí kaple a přístupové schodiště. Zároveň je kaple uvnitř zametena a vyčištěna. V neděli 27. listopadu 2016 byly také vyčištěny okapy a ořezány větve okolních lip.

Znovuvysvěcení kaple sv. Huberta v Borečku u Mimoně

Dne 3. listopadu 2015 na svátek sv. Huberta byla opravená kaple znovu vysvěcena Mons. Janem Baxantem, biskupem litoměřickým.

Převzetí dotace na obnovu kříže v Jílovém u Děčína od Nadace Občanského fóra

Spolek Drobné památky severních Čech získal od Nadace Občanského fóra 30.000 Kč na obnovu kříže "Jagerbauerkreuz" v Jílovém u Děčína.

Dotaci na obnovu kříže převzali 29. listopadu 2017 zástupci našeho spolku Miroslav Pröller a Michal Panáček v rezidenci amerického velvyslance v

Petschkově paláci v Praze z rukou velvyslance USA p. Stephen B. Kinga a předsedkyně Nadace OF Dagmar Havlové.

Převzetí dotace na obnovu Jägerbauerova kříže v Jílovém u Děčína od Nadace Občanského fóra

Spolek Drobné památky severních Čech získal od Nadace Občanského fóra grant ve výši 20.000 Kč na 2. etapu obnovy Jägerbauerova kříže v Jílovém u Děčína.

Dotaci na obnovu kříže převzal 21. listopadu 2018 předseda spolku Miroslav Pröller v rezidenci amerického velvyslance v Petschkově paláci v Praze z rukou velvyslance USA p. Stephen B. Kinga a předsedkyně Nadace OF Dagmar Havlové.

Brigáda u kapličky pod tratí v Častolovicích

V neděli 18. srpna 2019 proběhla u kapličky brigáda, během níž byly vyřezány náletové stromky a keře, které ji už zcela zakrývaly.

ALMANACH 2014 - 2020

Vydal: spolek Drobné památky severních Čech
nákladem 100 výtisků; v České Lípě, 2021.

Editoval a graficky upravil: Jiří Kühn

Autoři textu a fotografií: Miroslav Pröller, Jiří Kühn

Kontakt: Miroslav Pröller, Spolek Drobné památky severních Čech
Náměstí T. G. Masaryka 169; 470 01 Česká Lípa
tel.: 487 356 040, 603 976 223
e-mail: miroslav.proller@cmail.cz
<http://www.drobne-pamatky.cz/>